

Recensie: TAL ★★★1/2***

OTC Oostende
zondag 1 augustus 2021



foto © Jan Rymenants

Recensie:

Volgens de website van Theater aan Zee zou TAL van BOG. en het Zuidelijk Toneel anderhalf uur duren. Uiteindelijk werd het iets meer dan een uur. Eerlijk? Dat is lang genoeg als je weet dat we rond de veertigste minuut op onze klok keken. Zeker, de locatie waar TAL plaatsvond, op een tennisveld van het Ostend Tennis Center, had wel iets. Ook het feit dat wie naast een ticketje greep aan de linkerzijde (waar een openbare speeltuin is) toch mee deze absurde voorstelling kon bekijken, vonden we top. De kracht van TAL zit 'm in het feit dat die over associëren, musiceren, filosoferen en (het in het belachelijke) iemand iets aanleren gaat.

Absoluut, TAL gaat ook en niet in het minst over taal. Het tienkoppige gezelschap in witte tennisoutfits buigt zich al bij het begin van de voorstelling over hoe dat gele bolvormige ronde ding op het gravel precies heet. 'OK. Dit is een. Euh. Nou. Het is een. Nee of wel? Het is nou. Kom op â€!' wat leidt tot een formidabel meerstemmig spreekkoor waarbij tempo niet alleen ontzettend belangrijk is, het wordt ook nog 'ns opgedreven. Via geluidassociaties: 'dat is een tsjak, tsjik, tok, ching, kaak, kaka, flokki, flo, flung, foef â€!' valt dan uiteindelijk na veel vijven en zessen het woord 'bal'. Het publiek wordt ondertussen op een onderwijzend toontje gevraagd of iedereen er nog is en of er nog vragen zijn wanneer de eerste conventie vastgelegd wordt: 'dit is een bal'. Daarna wordt het onderscheid tussen 'dit ben ik' en 'dit is de bal' duidelijk gemaakt, en dus ook het besef van het verschil tussen die twee, en vervolgens ook het verschil tussen mensen 'ik ben ik en jij bent jij'. Wanneer dat uitgebreid wordt naar 'dit en dat van hier en daar, hier van nu is niet daar' horen we de tien de hiphoptoer opgaan wat uiteindelijk leidt in (conservatieve) gospel: 'Dit is onze hier/daar' waarna we te horen krijgen wie Maaïke (een fictieve naam net als alle andere overigens die vallen) is die de bal in haar hand heeft.

Dat feit wordt van commentaar voorzien, wat je dan weer kan zien als een sneer naar commentatoren of bij uitbreiding de mens die iets beschrijft. Wat Maaïke aan het doen is met die bal? Gluren. Koekeloeren. Bestuderen. Bespioneren â€! zijn maar enkele werkwoorden die we te horen krijgen. Grappig is TAL wanneer er andere talen te horen zijn en dan plots in de beschrijving uit het niets 'George Michael' valt waarna iemand die haar Frans bovenhaalt lyrisch uitweidt zoals enkel Franstaligen dat kunnen 'ah, la vie. Les champs â€!'

De filosofische toer gaat TAL op wanneer die stelt dat de bal van daarnet niet meer dezelfde bal als nu is omdat er ondertussen wat gebeurd is. Een bal is niet blind. Hij kan niet zien, heeft geen bewustzijn maar is niet bewusteloos, gaat de voorstelling onder andere verder waarop iemand stelt dat die er geen bal (meer) van snapt. Taal zorgt ook voor de mogelijkheid om verbaal te pesten. Hier moeten Willeke en haar knot het bekopen die haar domheid zouden tonen. 'Willeke is geen bal waard' klinkt het dan waarna iedereen een letter zegt ondersteund door een heerlijke beat wat leidt tot een song die refereert naar EDM. Naar het einde van de voorstelling valt des te harder op hoe gechoreografeerd ze is, wanneer we het gezelschap in een diagonaal zien staan, of gespiegeld naast elkaar een golvende lijn vormen en vervolgens verwijzen naar het figuurdansen door op een lijn een draaiend wiel te creëren waarna de vraag wordt gesteld hoe de wereld er uit zou zien als we het woord 'bal', onszelf enz. niet zouden benoemen maar dat open te laten. Door niets te zeggen kan je ook iets zeggen namelijk. Â Â Â

< Bert Hertogs >